

**ZARZĄDZENIE Nr 63/2011
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 18 sierpnia 2011 r.

**w sprawie zasad planowania, organizacji i wykonywania zadań w ramach
powszechnego obowiązku obrony**

(Dz. Urz. MNiSW z dnia 24 października 2011 r.)

Na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa zasady planowania, organizacji i wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego i jednostkach organizacyjnych przez niego nadzorowanych, będących państwowymi osobami prawnymi.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) jednostkach organizacyjnych - należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz jednostki organizacyjne przez niego nadzorowane, ustalone na podstawie art. 33 ust. 1d ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.³⁾), będące państwowymi osobami prawnymi;
- 2) komórkach organizacyjnych - należy przez to rozumieć komórki organizacyjne Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz komórki organizacyjne jednostek organizacyjnych, określone odpowiednio w regulaminie organizacyjnym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego albo regulaminach organizacyjnych jednostek organizacyjnych;
- 3) Ministrze - należy przez to rozumieć Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 4) Ministerstwie - należy przez to rozumieć Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 5) zadaniach obronnych - należy przez to rozumieć zadania wykonywane w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych w ramach powszechnego obowiązku obrony, wynikające z ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych i innych aktów prawnych.

§ 3. 1. Minister albo wskazany przez Ministra Sekretarz Stanu lub Podsekretarz Stanu w Ministerstwie sprawuje nadzór nad planowaniem, organizacją i wykonywaniem zadań obronnych w Ministerstwie oraz w jednostkach organizacyjnych.

2. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych koordynuje planowanie, organizację i wykonywanie zadań obronnych w Ministerstwie oraz w jednostkach organizacyjnych.

3. Dyrektorzy komórek organizacyjnych Ministerstwa właściwych w sprawach nadzoru Ministra nad jednostkami organizacyjnymi prowadzą sprawy związane z planowaniem, organizacją i wykonywaniem zadań obronnych w tych jednostkach, w porozumieniu z

dyrektorem komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych.

4. Osoby wymienione w ust. 1-3 mogą wydawać kierownikom komórek organizacyjnych Ministerstwa i kierownikom jednostek organizacyjnych wytyczne i polecenia w sprawach wykonywania zadań obronnych oraz żądać od nich sprawozdań i informacji z wykonania zadań obronnych

5. Osoby wymienione w ust. 1-3 uwzględniają przy planowaniu, organizacji i wykonywaniu zadań obronnych aktualne potrzeby i możliwości Ministerstwa oraz jednostek organizacyjnych, a także skutki ekonomiczne wykonywania zadań obronnych.

§ 4. 1. Za wykonywanie zadań obronnych w Ministerstwie są odpowiedzialni dyrektorzy komórek organizacyjnych Ministerstwa w zakresie ich właściwości.

2. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach kadrowych zapewnia obsadę etatową komórek organizacyjnych Ministerstwa niezbędną do wykonywania zadań obronnych w Ministerstwie.

3. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach administracyjno-technicznych zapewnia infrastrukturę niezbędną do wykonywania zadań obronnych w Ministerstwie.

4. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach teleinformatycznych zapewnia infrastrukturę oraz ciągłość i bezpieczeństwo usług teleinformatycznych niezbędnych do wykonywania zadań obronnych w Ministerstwie.

5. Pełnomocnik Ministra do spraw ochrony informacji niejawnych zapewnia ochronę informacji niejawnych dotyczących wykonywania zadań obronnych w Ministerstwie.

6. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach polityki informacyjnej, komunikacji i informowania publicznego zapewnia, we współpracy z rzecznikiem prasowym Ministerstwa, wymianę informacji i obsługę medialną dotyczącą wykonywania zadań obronnych w Ministerstwie.

7. Osoby wymienione w ust. 1-6, uwzględniają aktualne potrzeby i możliwości Ministerstwa oraz skutki ekonomiczne wykonywania zadań obronnych w Ministerstwie.

§ 5. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych są odpowiedzialni za planowanie, organizację i wykonywanie zadań obronnych w tych jednostkach, w tym również w filiach i zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych, oraz za ich przygotowanie w czasie pokoju do działania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

2. W ramach organizacji zadań obronnych kierownicy jednostek organizacyjnych:

- 1) tworzą warunki organizacyjne i techniczne do planowania i wykonywania zadań obronnych;
- 2) współdziałają z uprawnionymi organami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi w planowaniu i wykonywaniu zadań obronnych;
- 3) zapewniają przekazywanie informacji i decyzji dotyczących planowania i wykonywania zadań obronnych.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych zapewniają wykonywanie zadań obronnych zgodnie z przepisami o powszechnym obowiązku obrony oraz przepisami wewnętrznymi określającymi zasady funkcjonowania tych jednostek w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

4. Kierownicy jednostek organizacyjnych tworzą komórki organizacyjne albo samodzielne stanowiska pracy do spraw obronnych lub powierzają prowadzenie spraw obronnych pracownikom zatrudnionym w tych jednostkach.

5. Kierownicy jednostek organizacyjnych określają w przepisach wewnętrznych tych jednostek zasady podległości oraz szczegółowe zakresy zadań obronnych dla komórek organizacyjnych i stanowisk pracy lub pracowników, o których mowa w ust. 4.

6. W zakresach zadań obronnych uwzględnia się zadania z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz funkcję koordynacyjną i planistyczną komórek organizacyjnych, stanowisk pracy lub pracowników, o których mowa w ust. 4, w sprawach

wykonywania zadań obronnych w jednostce organizacyjnej.

7. Kierownicy jednostek organizacyjnych zapewniają ochronę informacji niejawnych dotyczących przygotowań obronnych oraz wykonywania zadań obronnych w jednostkach organizacyjnych.

8. Komórki organizacyjne wykonują zadania obronne w jednostce organizacyjnej w zakresie i na zasadach określonych przez kierownika tej jednostki.

§ 6. 1. Planowanie zadań obronnych obejmuje w szczególności sporządzanie, uzgadnianie i aktualizowanie:

- 1) planów operacyjnych;
- 2) programów obronnych.

2. W ramach planowania operacyjnego sporządza się:

- 1) plan operacyjny funkcjonowania działu administracji rządowej - nauka;
- 2) plan operacyjny funkcjonowania działu administracji rządowej - szkolnictwo wyższe;
- 3) plany operacyjne funkcjonowania jednostek organizacyjnych.

3. Projekty planów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, sporządza dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych we współpracy z dyrektorami właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa. Plany podpisuje Minister albo wskazany przez Ministra Sekretarz lub Podsekretarz Stanu w Ministerstwie.

4. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych, po uzgodnieniu z dyrektorem właściwej komórki organizacyjnej Ministerstwa, o której mowa w § 3 ust. 3, przesyła do jednostki organizacyjnej wypis z planu operacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lub 2. Przesłanie wypisu oznacza nałożenie na kierownika jednostki organizacyjnej obowiązku sporządzenia planu operacyjnego funkcjonowania tej jednostki w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

5. Na podstawie wypisu z planu operacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lub 2, kierownik jednostki organizacyjnej sporządza plan, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.

6. Plany operacyjne, o których mowa w ust. 2, określają zasady funkcjonowania Ministerstwa i jednostek organizacyjnych oraz zawierają zestawy zadań operacyjnych przewidzianych do wykonania w czasie podwyższenia gotowości obronnej państwa, w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

7. W ramach programowania obronnego, na podstawie ustaleń przyjętych przez Radę Ministrów, dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych we współpracy z dyrektorami właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa, sporządza projekt programu pozamilitarnych przygotowań obronnych działów administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe. Program zatwierdza Minister albo wskazany przez Ministra Sekretarz lub Podsekretarz Stanu w Ministerstwie.

8. Tryb i szczegółowe zasady opracowywania, uzgadniania i zatwierdzania planów, o których mowa w ust. 2, oraz programu, o którym mowa w ust. 7, określają odrębne przepisy oraz dokumenty otrzymane przez Ministerstwo oraz jednostkę organizacyjną w trakcie planowania operacyjnego i programowania obronnego.

§ 7. 1. W czasie podwyższonej gotowości obronnej państwa i w czasie wojny kierownicy jednostek organizacyjnych wykonują zadania obronne na podstawie decyzji Ministra oraz przekazują Ministrowi informacje o stanie ich wykonywania.

2. Decyzja Ministra oraz informacje kierowników jednostek organizacyjnych są przekazywane w trybie określonym w przepisach w sprawie utworzenia Systemu Stałych Dyżurów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

§ 8. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych dokonują oceny obiektów będących we władaniu jednostek oraz ich typowania jako obiektów, które mogą zostać uznane za obiekty szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa.

2. Kierownicy jednostek organizacyjnych występują do Ministra, za pośrednictwem

dyrektora komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych, z wnioskami o uznanie obiektów za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa.

3. W przypadku utraty przez obiekty szczególnego znaczenia dla bezpieczeństwa i obronności państwa przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 9. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych realizują zadania związane z przygotowaniem do militaryzacji, określone dla kierowników jednostek organizacyjnych przewidzianych do militaryzacji lub kierowników baz formowania specjalnie tworzonych jednostek zmilitaryzowanych.

2. Kierownicy jednostek organizacyjnych występują do Ministra, za pośrednictwem dyrektora komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych, z wnioskiem o objęcie przygotowaniem do militaryzacji lub o odstąpieniu od prowadzenia przygotowań do militaryzacji jednostek organizacyjnych lub jednostek stanowiących bazę formowania specjalnie tworzonych jednostek zmilitaryzowanych.

§ 10. 1. Szkoleniu obronnemu podlegają:

- 1) Członkowie Kierownictwa Ministerstwa;
- 2) dyrektorzy komórek organizacyjnych Ministerstwa i ich zastępcy;
- 3) pracownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa wykonujący zadania obronne;
- 4) kierownicy jednostek organizacyjnych i ich zastępcy;
- 5) pracownicy jednostek organizacyjnych zatrudnieni na stanowiskach do spraw obronnych lub prowadzący sprawy związane z wykonywaniem zadań obronnych w jednostkach organizacyjnych.

2. Dokumentację szkolenia obronnego w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe stanowią:

- 1) program szkolenia obronnego w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe;
- 2) zarządzenie Ministra w sprawie głównych kierunków szkolenia obronnego w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe na dany rok kalendarzowy;
- 3) plan szkolenia obronnego w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe na dany rok kalendarzowy;
- 4) dokumentacja ćwiczeń, treningów i gier decyzyjnych;
- 5) dokumenty dotyczące organizacji szkolenia obronnego.

3. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych planuje, organizuje i wykonuje zadania z zakresu szkolenia obronnego w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe.

4. Do obowiązków dyrektora komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych w zakresie szkolenia obronnego należy:

- 1) opracowanie projektu programu szkolenia obronnego;
- 2) opracowanie projektu zarządzenia Ministra w sprawie głównych kierunków szkolenia obronnego oraz planu szkolenia obronnego na dany rok kalendarzowy;
- 3) uzgadnianie z Ministerstwem Obrony Narodowej projektu planu szkolenia obronnego, w zakresie terminów i tematów;
- 4) prowadzenie dokumentacji szkoleniowej dotyczącej organizowanego szkolenia obronnego;
- 5) zapewnienie właściwych warunków realizacji szkolenia obronnego w Ministerstwie we współpracy z dyrektorem komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach kadr i szkolenia;
- 6) sporządzanie i przesyłanie do kierowników jednostek organizacyjnych wypisów z dokumentów szkoleniowych wymienionych w ust. 2 pkt 2 i 3.

5. Kierownicy jednostek organizacyjnych planują i organizują szkolenie obronne w jednostkach organizacyjnych.

6. Do obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej w ramach szkolenia obronnego należy:

- 1) opracowanie planu szkolenia obronnego jednostki organizacyjnej na dany rok kalendarzowy na podstawie i z uwzględnieniem głównych kierunków szkolenia obronnego, określonych w zarządzeniu Ministra, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, oraz ustaleń zawartych w planie szkolenia obronnego na dany rok kalendarzowy, o którym mowa w ust. 2 pkt 3;
- 2) prowadzenie dokumentacji organizowanego szkolenia obronnego;
- 3) zapewnienie właściwych warunków realizacji szkolenia obronnego w jednostce organizacyjnej;
- 4) współpraca z dyrektorem komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych w zakresie organizowanego szkolenia obronnego.

§ 11. 1. Kontrole wykonywania zadań obronnych prowadzi się jako kontrole problemowe albo doraźne.

2. Kontrole problemowe wykonywania zadań obronnych w wybranych jednostkach organizacyjnych oraz komórkach organizacyjnych Ministerstwa prowadzi się na podstawie planu kontroli problemowych wykonywania zadań obronnych w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe.

3. Kontrole doraźne wykonywania zadań obronnych mogą być prowadzone w każdym czasie.

4. Przeprowadzenie kontroli problemowej lub doraźnej wykonywania zadań obronnych w komórkach organizacyjnych Ministerstwa lub w jednostkach organizacyjnych zarządza Minister.

5. Kontrole problemowe i doraźne wykonywania zadań obronnych planuje i organizuje dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach kontroli we współpracy z dyrektorem komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych.

6. Kontrolę wykonywania zadań obronnych prowadzi zespół kontrolny w składzie ustalonym w postanowieniu Ministra o zarządzeniu kontroli.

7. Czynności kontrolne prowadzi się w dniach i godzinach pracy obowiązujących w jednostce organizacyjnej, z wyjątkiem kontroli doraźnych, które mogą być prowadzone w każdym czasie.

8. Osoby wchodzące w skład zespołu kontrolnego prowadzą czynności kontrolne na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez Ministra.

9. Kierownicy jednostek organizacyjnych oraz kierownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa w toku prowadzonej kontroli są obowiązani do zapewnienia możliwości realizacji zadań przez członków zespołu kontrolnego, w szczególności zapewniają dostęp do informacji, przedstawiają dokumenty oraz udzielają wyjaśnień w zakresie spraw objętych kontrolą.

10. Zespół kontrolny po zakończeniu kontroli przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia protokół pokontrolny, zawierający w szczególności opis stanu faktycznego wykonywanych zadań obronnych, ustalone nieprawidłowości z uwzględnieniem przyczyn ich powstania oraz wpływu na wykonywanie zadań obronnych, wnioski oraz zalecenia pokontrolne.

11. Kierownicy jednostek organizacyjnych są obowiązani do realizacji zaleceń pokontrolnych.

§ 12. 1. Sprawozdawczość z wykonywania zadań obronnych obejmuje sporządzanie Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe oraz niezbędnych do ich opracowania sprawozdań i informacji zawierających dane liczbowe oraz oceny opisowe z zakresu przygotowań obronnych.

2. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych, we współpracy z kierownikami komórek organizacyjnych Ministerstwa oraz kierownikami

jednostek organizacyjnych, sporządza Narodowy Kwestionariusz Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych w działach administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe.

3. Dyrektor komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych może żądać od kierowników komórek organizacyjnych Ministerstwa oraz kierowników jednostek organizacyjnych informacji z zakresu wykonywania zadań obronnych.

4. Kierownicy jednostek organizacyjnych przekazują dyrektorowi komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych sprawozdanie dotyczące stanu przygotowań obronnych jednostki organizacyjnej, w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku.

5. Dyrektorzy komórek organizacyjnych Ministerstwa przekazują dyrektorowi komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej w sprawach obronnych dane niezbędne do sporządzenia kwestionariusza, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku.

§ 13. 1. Przepisy § 3-5 stosuje się również do wykonywania zadań obronnych innych niż wymienione w § 6-12, a w szczególności do zadań z zakresu przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa, gotowości obronnej państwa, mobilizacji gospodarki, wykonywania obowiązków państwa-gospodarza oraz realizacji celów sił zbrojnych.

2. Zadania obronne, o których mowa w ust. 1, wykonywane są na zasadach i w trybie określonych w przepisach o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej i innych aktach prawnych oraz zgodnie z ustaleniami zawartymi w zatwierdzonych przez uprawnione organy dokumentach z zakresu powszechnego obowiązku obrony.

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

---

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działami administracji rządowej - nauka i szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 63, poz. 324).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228, Nr 217, poz. 1427 i Nr 240, poz. 1601 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277, z 2010 r. Nr 57, poz. 354 oraz z 2011 r. Nr 117, poz. 676.